

PATVIRTINTA

VŠĮ Jonavos pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriaus
2014 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-27

KORUPCIJOS PREVENCIJOS VŠĮ JONAVOS PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRE PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Programos misija – šalinti prielaidas Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų neteisėtam, nepagrįstam panaudojimui bei korupcijai Jonavos pirminės sveikatos priežiūros centre (toliau tekste – Jonavos PSPC) atsirasti ir plisti, kontroliuoti ir siekti, kad visos lėšos, būtų panaudojamos kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms, pacientų teisėms užtikrinti.

2. Korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355, 2006, Nr. 8-283) patvirtinta Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programa, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297), LR Sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. Įsakymu Nr. V- 1262.

3. Korupcija – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant šioje dalyje nurodytas veikas (Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymas, Žin., 2000, Nr. 41-1162).

4. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą (Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas, Žin., 2002, Nr. 57-2297).

5. Bendrieji tikslai:

5.1. korupcijos prevencijos Jonavos PSPC programos tikslas – kryptingos korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės įstaigos ir darbuotojų veiklos užtikrinimas.

5.2. Korupcijos prielaidų išaiškinimas ir šalinimas, nes programa pagrįsta korupcijos prevencijos principais, bendradarbiavimu su visuomene, jos švietimu ir parama bei teisės pažeidimų tyrimu.

5.3. Veiksmingos korupcijos prevencijos Jonavos PSPC siekimas, vykdant prevencijos priemones, ir bendros antikorpucinės kultūros ugdymas įstaigoje.

5.4. Neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimas.

5.5. Programoje numatytas priemonės sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų sveikatos apsaugos srityje. Visokeriopai ginti visuotinai pripažįstamas paciento teises ir laisves, sveikatos sistemos darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos.

II. KORUPCIJOS SVEIKATOS SISTEMOJE PRIELAUDŲ ANALIZĖ

6. Bendrosios korupcijos prielaidos įstaigoje:

6.1. socialinės (nepakankamas sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimas ir pan.);

6.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas; kokybės sistemų ir reglamentų stoka; nepakankama atsakomybė už padarytus pažeidimus; kontrolės sistemų nebuvimas);

6.3. institucinės (motyvacinės karjeros sistemos nebuvimas, neišplėtotas vidaus ir išorės auditas; nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais; trūksta viešumo);

6.4. struktūrinės (sveikatos sistemos struktūros sudėtingumas ir trūkumai; nepakankamos veiklos apskaitos ir kontrolės sistemos; nepakankamas aprūpinimo informacinėmis technologijomis lygis ir pan.);

6.5. visuomenės pilietiškumo stokos (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštaringumas; piliečių pasyvumas antikorpucinei veiklai);

6.6. išorinių veiksnių: (politinių struktūrų ir interesų grupių įtaka; tinkamų sąlygų atskirų (viešosios ir privačios įstaigos) sveikatos sistemos subjektų sąžiningai konkurencijai nesudarymas; pacientų pasyvumas antikorpucinei veiklai).

7. Specifinės prielaidos sveikatos sistemoje (veikla, susijusi su licencijų, leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, medicininės paskirties aparatūros ir vaistų ir kt. viešieji pirkimai ir užsakymai; nepakankama informacija sveikatos priežiūros įstaigoje apie teikiamas nemokamas ir mokamas sveikatos priežiūros paslaugas).

III. GALIMOS KORUPCIJOS SVEIKATOS SISTEMOJE PASEKMĖS

8. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius sveikatos sistemoje, dėl ko gali:

8.1. sumažėti įstaigos sveikatos priežiūros sistemos veiksmingumas, pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė;

8.2. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pacientų pasitikėjimą įstaiga;

8.3. pablogėti viešojo administravimo kokybė ir užsimegzti farmacijos bei kitų įmonių, prekiaujančių medicinos prekėmis ir prietaisais, ryšiai su sveikatos sistemos darbuotojais.

9. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo galimybes, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

IV. SVEIKATOS SISTEMOS VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ

10. Jonavos PSPC veikloje galima išskirti veiklos sritis, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė

Duomenys apie Jonavos PSPC veiklos sritis pateikti 1 lentelėje

1 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos veiklos sritys, kuriuose galimas korupcijos pasireiškimas	Įstaigos darbuotojai, kuriems galimas korupcijos pasireiškimas
1.	Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių išrašymas ne pagal Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytas metodikas	Šeimos gydytojas, gydytojas chirurgas, gydytojas akušeris-ginekologas, gydytojas psichiatras
2.	Bendrosios praktikos gydytojų teikiamų paslaugų	Šeimos gydytojai, gydytojas

	prieinamumas prirašytiems prie Jonavos PSPC gyventojams - paslaugų teikimas nedraustiems asmenims ne pagal įstatymus	chirurgas, gydytojas akušeris-ginekologas, gydytojas psichiatras, gydytojas odontologas
3.	Nedarbingumo pažymėjimų ir kitų pažymų išdavimas ir tęsimas	Šeimos gydytojai, gydytojas chirurgas, gydytojas akušeris-ginekologas, gydytojas psichiatras, gydytojas odontologas
4.	Prekių ir paslaugų viešieji pirkimai	Viešųjų pirkimų organizatorius

V. KORUPCIJOS PREVENCIJA

11. Korupcijos prevencija sveikatos sistemoje – galimos korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos. Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) lėšų neteisėto, nepagrįsto gavimo ir panaudojimo prevencija sveikatos sistemoje – galimų PSDF lėšų neteisėto, nepagrįsto panaudojimo priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimo nepagrįsto PSDF lėšų gavimo.

12. Svarbiausi bendrieji korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos uždaviniai:

12.1. vykdant Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymą (Žin., 2002, Nr. 57-2297), rengti bei tvirtinti korupcijos prevencijos (kovos su korupcija) įstaigoje programas.

12.2. nustatyti ir šalinti korupcijos prielaidas:

12.2.1. vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę įstaigoje,

12.2.2. nustačius korupcijos prielaidas, imtis priemonių joms pašalinti,

12.2.3. kasmet analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.) ir parengti pasiūlymus dėl sveikatos priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų (Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų) tobulinimo.

12.3. Teikti informaciją valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams apie valstybės tarnautojus, kurie patraukti administracinėn ar drausminėn atsakomybėn už sunkius tarnybinius nusižengimus, susijusius su Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimu, padarytus siekiant gauti neteisėtų pajamų ar privilegijų sau ar kitiems asmenims;

12.4. Rinkti informaciją apie išaiškintus korupcijos atvejus Jonavos PSPC. Analizuoti ir, jeigu reikia, paviesti kitiems sveikatos sistemos darbuotojams ir žiniasklaidoje teisės aktų nustatyta tvarka.

12.5. Teikti pasiūlymus korupcijos prevencijos ir kontrolės įstaigos veiklos srityje. Teikti informaciją apie įtariamus korupcijos atvejus.

12.6. Skatinti glaudesnę ir aktyvesnę sveikatos sistemos institucijų bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių nepakantumą negerovėms.

13. Specifiniai korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje uždaviniai:

13.1. sukurti skaidrią ir prieinamą sveikatos priežiūros sistemą;

13.2. užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo draudžiamiesiems privalomuoju sveikatos draudimu skaidrumą;

13.3. užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

13.4. užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir ekonominio veiksmingumo kontrolę;

13.5. užtikrinti licencijuojamos veiklos sąlygų laikymąsi;

13.6. tobulinti įstaigos informacijos sistemą;

13.7. sukurti visiems prieinamą informacijos apie mokamas ir nemokamas sveikatos priežiūros paslaugas sistemą;

13.8. užtikrinti korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje priemonių taikymą ir tinkamą šios programos priemonių įgyvendinimo administravimą bei kontrolę.

VI. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

14. Programa siekiama tokių rezultatų:

14.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

14.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

14.3. pagerinti korupcijos prevencijos priemonių sveikatos sistemoje organizavimą;

14.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą sveikatos sistema.

15. Programos ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:

15.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičius;

15.2. įvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičius;

15.3. neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičius;

15.4. programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių įgyvendinimas nustatytais terminais;

15.5. pateiktų naujai paruoštų ir įstaigos direktoriaus patvirtintų procedūrų bei tvarkų skaičius.

VII. VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS SVEIKATOS SISTEMOJE PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

16. Norint į Korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programą įtraukti visuomenę, reikia:

16.1. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę įstaigos bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms, kad darbuotojai neturėtų galimybių atstovauti tik kokios nors interesų grupės interesams;

16.2. informuoti visuomenę apie sveikatos sistemoje vykdomą korupcijos prevencijos programą per rajono žiniasklaidą bei įstaigos ir filialų skelbimų lentose.

16.3. skatinti įstaigos darbuotojus bei rajono gyventojus pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimus juos daryti) teikiant sveikatos priežiūros paslaugas. Sudaryti sąlygas telefonu, internetu, anonimiškai pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimą juos daryti). Analizuoti surinktą informaciją iš gyventojų ir teikti pasiūlymus dėl galiojančių teisės aktų tobulinimo, keitimo. Informuoti sveikatos apsaugos ministrą, Specialiųjų tyrimų tarnybą apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;

16.4. visuomenės anketinės apklausos arba kitais būdais reguliariai vertinti Korupcijos prevencijos programos veiksmingumą.

VIII. KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

17. Siekiant veiksmingo korupcinių teisės pažeidimų tyrimo, būtina:

17.1. sudaryti sąlygas darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti įstaigos vadovybei savo įtarimus dėl galimos institucijos personalo korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

17.2. reguliariai tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. Išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl įstaigos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti savo kompetencijos tyrimus;

17.3. išaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nustatyta tvarka informuoti įstaigos vadovą ir apie tai pranešti Specialiųjų tyrimų tarnybai;

17.4. nuolat bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija – Specialiųjų tyrimų tarnyba.

IX. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

18. Korupcijos prevencijos programos sveikatos sistemoje uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių vykdymo planas, kuris nustato uždavinius, tikslus, priemones, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

19. Programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis.

20. Į sveikatos sistemos įstaigų korupcijos prevencijos programų įgyvendinimo priemonių planus turi būti įtrauktos Programoje atitinkamoms įstaigoms numatytos priemonės, kurios, atsižvelgiant į įstaigos veiklos specifiką ir (ar) atliktos korupcijos rizikos analizės rezultatus, gali būti detalizuojamos. Įstaigos veiklos metiniuose planuose turi atsispindėti ir esant reikalui patikslintos įstaigos korupcijos prevencijos programoje ir jos įgyvendinimo priemonių plane numatytos priemonės.

21. Sveikatos sistemos įstaigos, atsižvelgdamos į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Programos įgyvendinimo priemonių įgyvendinimui, teikia Sveikatos apsaugos ministerijai motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Programos įgyvendinimo priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis, detalizuodamos jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus.

22. Sveikatos sistemos įstaigos, vykdančios įstaigos korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planus, periodiškai, du kartus per metus, pasibaigus II ir IV ketvirčiui, ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 10 dienos, įstaigos informaciją apie priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą ir tai pagrindžiančius duomenis pateikia Sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyriui.

23. Visa informacija apie Programos įgyvendinimą skelbiama viešai Jonavos PSPC interneto svetainėje.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimi kiekvienais metais.

20. Korupcijos prevencijos programa, jei reikia, gali būti papildoma ir dažniau.
